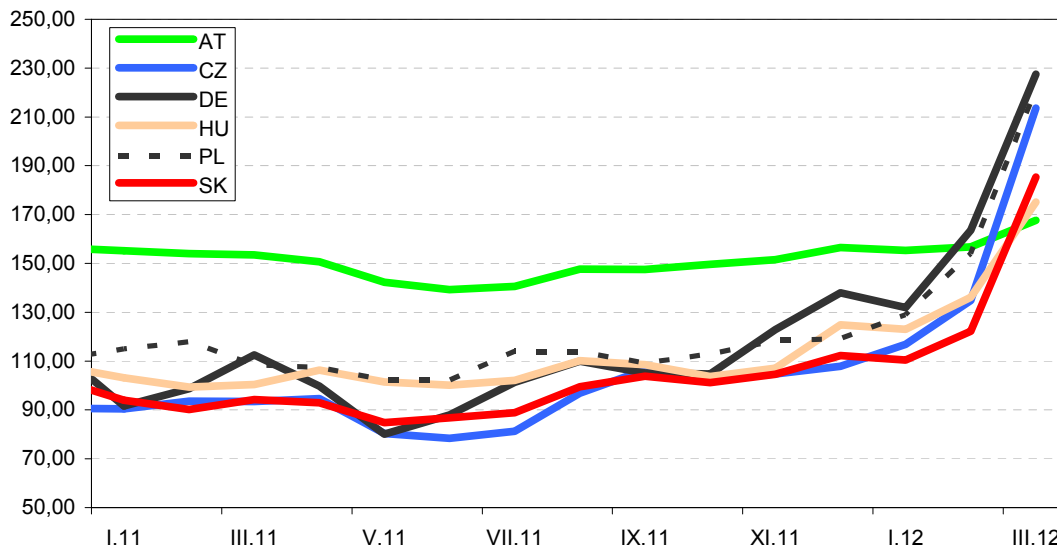

Vývoj cien vajec v rámci marcovej inflácie

Výrazný nárast ceny vajec v marci o takmer 50 % je výsledkom ponukového šoku po zavedení smernice EÚ (1999/74/ES). Táto smernica zakázala chov nosníc v tradičných kliečkach a rozhodla, že od roku 2012 budú mať nosnice viac miesta, bidielko, podstielku a hniezdo. Hydinárske firmy mali na úpravu chovov v súlade so smernicou 12 rokov. Zaviest' nové predpisy v úplnom rozsahu sa nepodarilo v 14 členských štátoch. Po zavedení novej legislatívy preto klesla produkcia vajec a cena sa okamžite prispôbila aktuálnej ponuke. Takýto vývoj ovplyvnil ceny na všetkých trhoch v strednej Európe (s výnimkou Rakúska).

Trhové ceny produkcie vajec (L a M) v EUR/100kg

Zdroj: EK.

Čo sa týka Slovenska, len dve farmy zatiaľ nespĺnili nové kritéria pre chov nosníc. Problém však spočíva v tom, že cena vajec u nás je ovplyvňovaná dovoznými cenami, keď sa na trh dostávajú vajčička z Poľska, kde okrem nezavedenia „obohatených kliečok“, došlo k zastaveniu vývozu aj kvôli nedodržaniu iných chovateľských predpisov. K tomu sa pridala zvýšený dopyt z iných členských krajín, a tak ceny na domácom trhu kopírovali vývoj v iných krajinách.

Ceny producentov narástli od decembra 2011 do marca 2012 na Slovensku približne o 65 %, pričom tento rast bol na úrovni rastu na nemeckom trhu. Výraznejší rast ako u nás bol zaznamenaný v Českej republike (+98 %) a Poľsku (+86 %). O niečo miernejší rast bol v Maďarsku (+40 %) a v Rakúsku (+7 %), kde bola však cenová úroveň v predchádzajúcom období vyššia.

Takému nárastu veľkoobchodných cien čiastočne zodpovedal aj rast cien na maloobchodnom trhu, keď ceny v SR vzrástli o takmer 50 %, v ČR o 65 % v Maďarsku o 16 %. Prenos farmárskych cien do spotrebiteľských cien sa javí byť v prípade Slovenska najrýchlejší.

Podľa posledných informácií sa však veľkoobchodné ceny stabilizovali, resp. začali klesať. Takýto vývoj môže byť dôsledkom vysoko nastavených spotrebiteľských cien, ktoré by tak mohli byť korigované poklesom spotrebiteľského dopytu, rastom dovozov z krajín mimo EÚ, ako aj vyššou produkciou v dôsledku postupného dokončovania rekonštrukcií na farmách, ktoré ich doteraz nestihli uskutočniť.

Vysoký rast cien vajec preto možno považovať za dočasný jav a v nasledujúcich mesiacoch by mohlo dôjsť k stabilizácii, alebo korekcii cien, ktoré sa však pravdepodobne nevrátia na úroveň z predchádzajúceho roka.